

РЕШЕНИЕ

№ 2602

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 26 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ

при участието на секретаря КРИСТИН ЮЛ. ИВАНОВА
като разглежда докладваното от РАДОСЛАВ Р. АНГЕЛОВ Гражданско дело
№ 20231110152944 по описа за 2023 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на ГЛАВА XIII ГПК (Общ исков процес)

Производството е образувано по искова молба с вх. № 267070/04.10.2023 г., уточнена с молба с вх. № 358682/13.12.2023 г., от Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С----- чрез процесуален представител адв. И. А. Н., със съдебен адрес: гр. Б- **срещу** „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. С-, с която е предявен **отрицателен установителен иск с правна квалификация чл.439 ГПК**, с който се иска да бъде признато за установено, че ищецът - Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С-----, не дължи на „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. Со--- сумата от 312.51 лева (триста и дванадесет лева и 51 стотинки), представляваща - главница по запис на заповед, по изпълнителен лист от 29.08.2018г., поради обстоятелството, че претендираните суми са погасени по давност.

В исковата молба са изложени твърдения, че срещу Й. П. Г., в полза на ответника „--“ ЕАД има издаден изпълнителен лист от 29.08.2018г., издаден по влязла в сила заповед за изпълнение от 29.08.2018г. по гр. д. № 18247/2018г. на 160-ти състав на СРС, въз основа на която е образувано изпълнително дело № 2023-0402521 на ЧСИ-М-, рег.№ -.

Ищецът твърди, присъдената на ответника сума е погасена по давност, като е изтекла тригодишна давност, при условията петгодишна.

Сочи, че спрямо ищецът Й. П. Г. е било проведено заповедно производство, което е завършило с влизане в сила на Заповедта за изпълнение

и е издаден горепосочения изпълнителен лист по който от ищеца се изисква посочената сума. След като е издаден изпълнителният лист на 29.08.2018г. е образувано, изпълнително дело №2023-0402521 на ЧСИ-М-, рег.№ -.

Твърди, че ответникът по делото „--“ ЕАД, съгласно цесия за прехвърляне на дълга е станал взискател по делото.

Счита, че не са извършвани действия от страна на взискателя, прекъсващи давността за период повече от три, респективно пет години от влизането в сила на Заповедта за изпълнение. Давността е започнала да тече от 29.08.2018г. в момента на влизане в сила на Заповедта за изпълнение и издаването на изпълнителният лист, след което е изтекла. Давността на задължения по запис на заповед за три годишни, съгласно законовите разпоредби и съдебната практика. Дори и да се приеме, че давността е пет годишна, което в случая не е така, тя също е изтекла. Ответникът по настоящото дело не е предприел действия, прекъсващи давността.

Посочва, че съгласно Тълкувателно решение № 2/2013 от 26.06.2015 г. на ОСГТК, ВКС: Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др.

Твърди, че също така, когато молбата от взискателя не отговаря на изискванията на закона, а именно да съдържа конкретно посочено имущество което трябва да бъде запорирано или евентуално проверено за да бъде запорирано, то не се прекъсва давността.

Позовава се на константна съдебна практика, че действия на ЧСИ срещу несеквестрируемо имущество на длъжника е незаконосъобразно и не прекъсва давността. Именно такива незаконосъобразни действия представляват удължаване на погасителната давност, което е забранено с императивната правна норма на чл. 113 от ЗЗД. Така няма право да се определя от кога започва да тече давността, тъй като и останалите правила относно погасителната давност са императивни.

Сочи, също така, съгласно константната съдебна практика, запорни съобщения, които не са довели до реален запор, както и насрочването на опис и оценка на движими вещи при данни, че същите фактически не са били осъществени на определените дати, само по себе си не прекъсва давността, тъй като съставлява действие, насочено към издирване на имущество на длъжника, съставляващо годен обект за изпълнение./Решение от 17.09.2021г. по г.д. №7143/2020 при -1У-д въззивен състав, Решение № 20161790 по гр.д. №6535/2021г., 44 състав на СРС и др.

Твърди, че в настоящия случай не са извършвани изпълнителни действия от страна на взискателя и поради това давността не е спирана и прекъсвана. Не са извършвани никакви изпълнителни действия прекъсващи давността за период по-дълъг от 3 години, в случая повече от 5 години. По изпълнителното дело няма удържани суми.

С допълнителна молба уточнява, че искът се основава на настъпила погасителна давност след издаване на Заповед за изпълнение от 29.08.2018 г. по ч. гр. д. № 18247/2018 г. на 160. състав на СРС.

Моли съда да вземе предвид, че съгласно константната съдебна практика всякакви действия след изтичането на давността са незаконосъобразни и не могат да спрат изтичането на давността. В този смисъл всякакви вземания на суми, описи или плащане са незаконни и недействителни.

Моли съда да уважи иска. Претендира разноски и адвокатско възнаграждение в размер на 500.00 лева. Моли делото да се гледа в негово отсъствие

Моли да се изиска изпълнително дело № 2023-0402521 на ЧСИ-М- с оглед доказване и правилното изчисление на давността с оглед доказване и правилното изчисление на давността.

В срока по чл.131 ГПК ответникът прави възражение за недопустимост на производството, поради липса на правен интерес, тъй като длъжникът е пропуснал да се защити с възраженията в заповедното производство. По същество оспорва иска като основателен. Твърди, че давността при влязла в сила Заповед за изпълнение е 5 години. Цитира кога се прекъсва давността. Излага в хронологичен ред кога са поискани и извършвани действия по принудително изпълнение. Твърди, че е без правно значение дали изпълнителния способ е довел до постъпване на суми, който факт е без правно значение за прекъсване на давността. Моли съда да отхвърли иска. Претендира възнаграждение и делото да се гледа в негово отсъствие. Прави възражение за прекомерност. Моли да се изиска изпълнително дело № 2521/2023 г. по описа на ЧСИ М-.

В открито съдебно заседание и двете страни не се явяват. И двете страни представят молби за гледане на делото в тяхно отсъствие, в които молби изразяват становище по същността на иска. Претендират разноски. Представят списък по чл.80 ГПК.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, като прецени доводите на страните и извърши самостоятелна преценка на събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл.235, ал.2 ГПК приема за установено следното:

Предвид разпоредбата на чл. 154 ГПК при предявен отрицателен установителен иск по чл. 439 ГПК в тежест на ищеца е да докаже, че след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, са настъпили факти (с оглед на наведените в исковата молба твърдения – изтекъл давностен срок), които водят до погасяване на установеното изпълняемо право на ответниците. Предвид наведеното единствено основание за недължимост на сумите ответниците следва да установят настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за спиране или прекъсване на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл.

По валидността и допустимостта на производството

Допустимостта на предявения от ищеца отрицателен установителен иск се обосновава от доказаните по делото твърдения на ищеца за наличие на правен интерес у него от предявяването им и за надлежна процесуална легитимация на страните по тях.

Правният интерес от предявяване на установителен иск е винаги конкретен и зависи от обстоятелствата по делото. Интересът трябва да бъде доказан от ищеца и като положителна процесуална предпоставка следва да е налице при всяко положение на делото. Когато ищецът желае да установи, че не дължи дадено вземане поради изтекла погасителна давност, той следва да посочи конкретните обстоятелства, които обуславят правния му интерес от предявяване на установителния иск. По въпроса за наличието на правен интерес е налице противоречи практика.

Според едната, по-стара, практика такива обстоятелства за правен интерес са например започнало и висящо принудително изпълнение, покана от ответника да се издължи, извънсъдебно оспорване, че давността е изтекла. Оспорването в отговора на исковата молба също би обусловило правния интерес от предявения установителен иск. Когато ответникът с извънсъдебното си поведение не е дал повод за завеждане на иска и в отговора на исковата молба е признал, че давността е изтекла, липсва правен интерес като положителна (**Решение № 83 от 23.05.2018 г. на ВКС по гр. д. № 3448/2017 г., III г. о., ГК**).

Според другата, страната, която претендира извънсъдебно дори несъществуващо вземане не дава повод за предявяване на иск за несъществуване на претендираното вземане. ГПК, в сила от 1.3.2008 г., защитава интереса на всеки от спорещите да поиска установяването на действителното правно положение със сила на пресъдено нещо. Длъжникът има интерес от иск за несъществуване на вземането и когато не е заплашен непосредствено от принуда (процесуална или извънпроцесуална), тъй като може да поиска решение при признание на иска. Ответникът по предявен установителен иск не може да предизвика прекратяване на делото поради отсъствието на правен интерес у ищеца, тъй като ищецът има интерес да получи решение при признание на иска. Ответникът обаче може да удовлетвори този правен интерес на ищеца, като направи признанието (**Определение № 474 от 7.11.2019 г. на ВКС по ч. гр. д. № 3063/2019 г., IV г. о., ГК**).

Настоящият състав приема, че е налице правен интерес, доколкото у ищеца е налице изпълнителен лист – титул и образувано изпълнително основание.

С оглед изложеното, съдът приема, че исковата молба, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е редовна, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от исков процес. Заплатена е

необходимата държавна такса. Следователно исковата молба е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Налице са всички положителни и липсват всички отрицателни процесуални предпоставки във връзка със съществуването и надлежното упражняване правото на иск при разглеждане на настоящото производство, които обуславят неговата допустимост. Правото на иск е надлежно упражнено, поради което производството е допустимо. Съдът дължи произнасяне по същество на спора.

По основателността на иска

Основни принципи, които следва да се отчетат при решаване на този води дела са:

1. Влезният в сила съдебен акт – определение, решение или заповед за изпълнение, обуславя пет годишна давност, която започва да тече от влизане в сила на акта, на основание чл.117, ал.2 ЗЗД.
2. Съгласно чл.116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемане на действия за принудително изпълнение.
3. Съгласно **ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК** нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ/независимо от това дали прилагането му е поискано от взыскателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на взыскателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ/ - ***насочването на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица.*** Прието е, че не са изпълнителни действия и **не прекъсват давността** образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.
4. Налагането на запор или възбрана в изпълнително производство, съгласно **т.1 ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК** съставлява насочване на изпълнението върху отделен имуществен обект на длъжника. То прекъсва давността, тъй като с него започва да се осъществява принудата в изпълнителния процес –длъжникът започва да търпи ограничение в правната си сфера – неговите актове на

разпореждане стават непротивопоставими на първоначалния и присъединените кредитори.

5. При изпълнителния процес давността се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен отделен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение.
6. От всяко прекъсване на давността започва да тече нова давност, която е пет годишна, при влязъл в сила съдебен акт, на основание 117, ал.1 ЗЗД. Нова давност започва да тече с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение.
7. В изпълнителния процес давността не спира, тъй като кредиторът може да избере дали да действа/да иска нови изпълнителни способности, защото все още не е удовлетворен/ или да не действа/ да не иска нови изпълнителни способности/
8. Когато вискателят не е поискал или съдебният изпълнител не е извършил изпълнително действие в продължение на две години, изпълнителното дело се прекратява, поради перемпция, на основание чл.43, ал.1, т.8 ГПК.
9. Новата давност започва да тече от последното ѝ прекъсване с надлежно извършено изпълнително действие или признание на вземането от длъжника. Перемпцията е безправно значение за давността. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора нито ползва или вреди на длъжника. То може да бъде квалифицирано като дисциплинарно нарушение на съдебния изпълнител, само доколкото не е събрана дължимата авансова такса за образуване на отделното дело и с това са нарушени канцеларските правила по воденото на изпълнителните дела.
10. Ако искането от кредитора (което прекъсва давността) е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която зависи от волята на кредитора; **давността се счита прекъсната**

с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. **Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно – с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността е изтекла.** Следователно тя се прекъсва последователно във времето, когато осъществяването на способа става чрез отделни процесуални действия: заповест или възбрана, опис, оценка, насрочване на проданта, разгласяване, приемане на наддавателни предложения, провеждане на наддаване и т.н. до влизането в сила на постановлението за възлагане. В този смисъл **Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 на ВКС**. Когато молбата за изпълнение съдържа искане за прилагане на посочените в нея изпълнителни действия, то също не е предприемане на принудително изпълнение – такива са наложеният заповест и насрочването на изпълнението върху движими вещи с опис – те ще прекъснат давността, но с ефект от поискването им, **освен ако** осъществяването им е забавено по причина, за която взискателят отговаря – след направеното искане не е внесъл такси, разноски, не е оказал необходимото съдействие и така е осуетявал тяхното прилагане.

11. Образуването на второто изпълнително дело преди изтичане на давностния срок не прекъсва давността, тъй като не представлява предприемане на действия на принудително изпълнение по смисъла на чл. 116, б. “в” ЗЗД според даденото тълкуване на материалния закон в **т.10 ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК**.
12. Съгласно **ТР 3/28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 на ОСГТК на ВКС** погасителната давност **не тече** докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т.д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС. За тези вземания започна да тече погасителна давност от 26.06.2015 г.

С оглед въведените принципи, настоящият съдебен състав трябва да изследва какви изпълнителни действия са предприети от страна на съдебния изпълнител (СИ), дали те са в срок 5 години и дали причината, че действията са извършени извън петгодишният давностен срок е по вина на взискателя и дали е направено своевременно искане до СИ.

В исковата молба ищецът се позовава на изтекла давност.

По давността

Видно от изисканото и приложено изпълнително дело № 2521/2023 г. по описа на ЧСИ М- с рег. № - с район на действие СГС, същото е образувано по ИЛ и Заповед за изпълнение по чл.417 ГПК.

Заповедта за изпълнение е връчена на длъжника на 27.07.2023 г. (д.30 от делото). Следователно от тази дата започва да се брой срокът по чл.414

ГПК, който изтича на 28.08.2023 г., на основание чл.60, ал.6 ГПК. В този срок длъжникът може да подаде възражение, за да оспори дължимостта на вземането. Ако не го направи това, заповедта се стабилизира и влиза в сила. В процесният случай липсва подадено възражение от страна на ищеца, т.е. длъжника, поради което заповедта е стабилизирана и е влязла в сила на 29.09.2023 г. Следователно от тази дата ищецът може да предяви иска по чл.439 ГПК за факти и обстоятелства, които са възникнали след влизане в сила на изпълнителното основание – а именно давност и плащане.

С оглед изложеното по-горе давността е петгодишна от датата на влизане в сила на изпълнителното основание, в случая заповедта за изпълнение. Следователно от 29.09.2023 г. давността изтича на 29.09.2028 г. Към момента на приключване на съдебното дирене, този срок не е настъпил и искът се явява неоснователен.

По отношение дали давността е настъпила преди издаване на ИЛ, съдът не може да се произнесе, тъй като ищецът няма средство за защита с такъв иск, тъй като защитата му се осъществява в срока по чл.414 ГПК, когато е следвало да възрази. Ето защо съдът не може да разгледа основанието, че вземането е възникнало преди 2018 година и е погасена по давност. Това възражение може да се упражни само от длъжника в срока по чл.414 ГПК и последващ иск за това основание е недопустим, тъй като има други правни средства за защита.

С оглед изложеното, съдът приема, че исковата претенция е неоснователна и следва да се отхвърли изцяло.

Ето защо следва да се отхвърли изцяло, като неоснователен и недоказан предявения от Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С----- чрез процесуален представител адв. И. А. Н., със съдебен адрес: гр. Б- **срещу** „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. С-, **отрицателен установителен иск с правна квалификация чл.439 ГПК**, с който се иска да бъде признато за установено, че ищецът - Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С-----, **не дължи на** „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. Со--- сумата от 312.51 лева (триста и дванадесет лева и 51 стотинки), представляваща - главница по запис на заповед, по изпълнителен лист от 29.08.2018г., поради обстоятелството, че претендираните суми са погасени по давност.

По разноските

С оглед изхода на делото, ответникът има разноски, на основание чл.78, ал.3 ГПК. Същият претендира юрисконсултско възнаграждение, на основание чл.78, ал.8 ГПК. Същото се определя съгласно Наредбата за заплащане на правната помощ. Съгласно чл. 25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ, за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лв.

Съдът приема, че юрисконсултското възнаграждение на ответника следва да бъде определен в минимален размер. Това е така, поради факта, че

отговорът на искова молба не представлява резултат от сложен труд, с оглед използвани бланкетни текстове, копиране на съдебна практика. Освен това делото не е сложно от фактическа и правна страна. Делото е протекло в едно съдебно заседание, без присъствие на процесуален представител на ответника. При тези съображения най-справедливото възнаграждение на ответника следва да бъде 100.00 лева.

Ето защо Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С----- следва да бъде осъдена да заплати на „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. С- сумата от 100.00 лева (сто лева), представляващи разноски в настоящото производство, на основание чл.78, ал.3 вр. ал.8 ГПК.

Воден от горното, СЪДЪТ

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ изцяло, като неоснователен и недоказан, предявения от Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С----- чрез процесуален представител адв. И. А. Н., със съдебен адрес: гр. Б- срещу „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. С-, отрицателен установителен иск с правна квалификация чл.439 ГПК, с който се иска да бъде признато за установено, че ищецът - Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С-----, не дължи на „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. Со--- сумата от 312.51 лева (триста и дванадесет лева и 51 стотинки), представляваща - главница по запис на заповед, по изпълнителен лист от 29.08.2018г., поради обстоятелството, че претендираните суми са погасени по давност.

ОСЪЖДА Й. П. Г., ЕГН *****, съдебен адрес: гр. С----- да заплати на „--“ ЕАД, ЕИК ---, със седалище и адрес на управление: гр. С- сумата от 100.00 лева (сто лева), представляващи разноски в настоящото производство, на основание чл.78, ал.3 вр. ал.8 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД чрез СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, в двуседмичен срок от съобщаването му, по реда на Глава XX ГПК, на основание чл.258 ГПК.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

ДЕЛОТО да се докладва на съдия – докладчик при постъпване на книжа и изтичане на срок.

Съдия при Софийски районен съд: _____